

Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse

og
beskyttelse af personoplysninger
i Fællesskabets institutioner
og organer

*Hver af institutionerne behandler
personoplysninger, måske Deres.*

www.edps.europa.eu

Indhold

Hvorfor er databeskyttelse vigtig?	2
Hvem er Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS)?	4
Hvilke pligter har EDPS?	5
Hvilke rettigheder har jeg?	7
Hvilken rolle spiller de databeskyttelsesansvarlige?	9
Hvordan kan jeg indbringe en klage til EDPS?	11

Hvorfor er databeskyttelse vigtig?

Hver dag bearbejdes der personoplysninger i EU-administrationen. Ansættelsesaktiviteter, personalebedømmelse, indsamling af sundhedsoplysninger i journalkartoteker, etablering af systemer til overvågning af tidsforbrug samt videoovervågning er blot et par eksempler.

Selv om de personoplysninger, der lagres om Dem, oftest blot bruges til legitime formål uden yderligere konsekvenser, indebærer det også **risici**. Hvis sådanne oplysninger er urigtige, forældede eller videregives til den forkerte person, kan det forvolde temmelig alvorlige skader for Dem. De kunne uretmæssigt nægtes en erhvervskontrakt, blive forvekslet med en anden og nægtet adgang til en bygning, blive anklaget for ikke-autoriseret videregivelse af information eller endog blive offer for et identitetstyveri.

Derfor er alle EU-ansatte berørt og skal kende til deres **databeskyttelsesrettigheder og -forpligtelser**. Endvidere kan den brede offentlighed være berørt, hvis den betror personoplysninger til Fællesskabets institutioner og organer.

Databeskyttelse er en **grundlæggende rettighed**, der ikke alene beskyttes af national lovgivning, men også af europæisk ret. Denne rettighed er nedfældet i artikel 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

At fremme en **databeskyttelseskultur** inden for institutionerne og organerne bidrager også til en endnu bedre forvaltningspraksis. Endvidere kan integration af databeskyttelsesgarantier i EU's lovgivning og politikker i relevante tilfælde være en grundlæggende betingelse for succes.

* Hvad forstås ved personoplysninger?

Enhver oplysning om en fysisk person kan betragtes som personoplysninger, hvis det drejer sig om en identificeret eller identificerbar person.

Personen kan enten identificeres direkte ved navn eller er identificerbar ved en identifikator (f.eks. et referencenummer) eller ved en kombination af træk, der er specifikke for personens identitet (f.eks. alder, nationalitet, funktion).

Eksempler på personoplysninger er navne, fødselsdatoer, fotografier, e-post-adresser, telefonnumre og personnumre. Andre oplysninger — som f.eks. sundhedsdata, data brugt til evaluering og trafikdata om anvendelse af internettet — betragtes også som personoplysninger.

Hvem er Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS)?

Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse er en uafhængig myndighed. Peter Hustinx og Giovanni Buttarelli er medlemmer af institutionen. Europa-Parlamentet og Rådet har ved en afgørelse truffet i fællesskab udnævnt dem til Europæisk Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) og til europæisk assisterende tilsynsførende. De blev udnævnt for en femårig periode og tiltrådte i januar 2009.

De har til opgave at sikre, at Fællesskabets institutioner og organer overholder den grundlæggende ret til beskyttelse af personoplysninger.

Peter Hustinx

Europæisk Tilsynsførende for Databeskyttelse

Peter Hustinx har været tilsynsførende siden januar 2004 og har bidraget til opbygningen af den nye tilsynsmyndighed og udviklingen af dens rolle på fællesskabsniveau. Han blev genudnævnt for yderligere en femårig periode i januar 2009.

Forud for udnævnelsen som tilsynsførende arbejdede Peter Hustinx som formand for den nederlandske databeskyttelsesmyndighed fra 1991. Mellem 1996 og 2000 var han formand for Artikel 29-Gruppen vedrørende Beskyttelse af Personoplysninger, som er et rådgivende organ på EU-plan sammensat af nationale databeskyttelsesmyndigheder.

Giovanni Buttarelli

Assisterende tilsynsførende

Giovanni Buttarelli tiltrådte som assisterende tilsynsførende i januar 2009.

Forud for udnævnelsen som assisterende tilsynsførende arbejdede Giovanni Buttarelli som generalsekretær i den italienske databeskyttelsesmyndighed fra 1997. Mellem 2002 og 2003 var han formand for Schengens fælles kontrolmyndighed efter at have været næstformand.

Hvilke pligter har EDPS?

Godt at vide:

EDPS er alene kompetent med hensyn til oplysninger behandlet af Fællesskabets institutioner og organer. Han er **ikke** kompetent med hensyn til spørgsmål på **nationalt** niveau og har derfor ingen kontrolbeføjelser i forbindelse med nationale myndigheders eller private virksomheders behandling af personoplysninger.

EDPS skal sikre, at Fællesskabets institutioner og organer respekterer retten til privatlivets fred, når de behandler personoplysninger eller udvikler nye politikker. De tre hovedindsatsområder er anført nedenfor.

1. Kontrol

- at overvåge behandlingen af personoplysninger i Fællesskabets institutioner og organer. EDPS udfører denne opgave i samarbejde med de databeskyttelsesansvarlige i alle Fællesskabets institutioner eller organer
- at modtage og undersøge klager indbragt af personer, hvis oplysninger behandles af EU's institutioner og organer, herunder ansatte i EU-administrationen
- at gennemføre undersøgelser og inspektioner på stedet, enten på eget initiativ eller på grundlag af en klage.

2. Rådgivning

- at rådgive Fællesskabets institutioner og organer om alle spørgsmål, der har indvirkning på beskyttelse af personoplysninger. EDPS afgiver udtalelser om lovgivningsforslag i forbindelse med beskyttelse af personoplysninger
- at overvåge nye teknologiske udviklinger, der kan have en indvirkning på databeskyttelse
- at optræde i sager for De Europæiske Fællesskabers Domstol.

3. Samarbejde

- at samarbejde med nationale databeskyttelsesmyndigheder med henblik på at fremme en konsekvent databeskyttelse i hele Europa
- at samarbejde med tilsynsorganer, der er oprettet i forbindelse med store databaser som f.eks. Eurodac — en database, der består af asylansøgere's digitale fingeraftryk.

Forskellen mellem EDPS og de nationale databeskyttelsesmyndigheder

EDPS har beføjelse til at føre tilsyn med og rådgive Fællesskabets institutioner og organer.

I medlemsstaterne udføres lignende opgaver af de nationale databeskyttelsesmyndigheder og i visse lande også af de regionale myndigheder. Deres opgaver omfatter sædvanligvis også den private sektors behandling af data.

EDPS samarbejder med de nationale myndigheder, f.eks. inden for rammerne af Artikel 29-Gruppen vedrørende Beskyttelse af Personoplysninger, men han er ikke placeret over de nationale eller regionale myndigheder.

EDPS i sin rådgivende rolle

I løbet af den første mandatperiode afgav EDPS næsten 50 lovgivningsudtalelser om vigtige spørgsmål for databeskyttelse.

Blandt de berørte emner var rammeafgåelsen om beskyttelse af personoplysninger på det politimæssige og det retlige område, direktivet om lagring af data, forordningen om aktindsigt, udveksling af oplysninger med USA, direktivet om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation samt meddelelsen om radiofrekvensbaseret identifikation (RFID).

Hvilke rettigheder har jeg?

Kan jeg få at vide, om en fællesskabsinstitution eller et fællesskabsorgan behandler oplysninger om mig?

Ja. Den **registeransvarlige** skal på forhånd, eller så snart oplysningerne er registreret, give oplysning om især

- den **registeransvarliges** identitet
- formålet med behandlingen
- **modtagerne** af oplysningerne
- **Deres rettigheder** som den person, hvis personoplysninger behandles.

Kan jeg kontrollere de oplysninger, som institutionerne behandler om mig?

Ja. De har ret til hos den registeransvarlige vederlagsfrit at opnå

- **indsigt** i oplysningerne om Dem selv og i visse oplysninger om behandlingen (formålet med behandlingen, berørte oplysninger, modtagere af oplysningerne osv.)
- **berigtigelse** af urigtige eller ufuldstændige oplysninger
- under visse omstændigheder **blokering** og **sletning** af oplysninger.

Kan jeg gøre indsigelse mod behandling af oplysninger om mig?

De har til enhver tid ret til **af vægtige og legitime grunde** at gøre indsigelse mod, at oplysninger om Dem gøres til genstand for behandling.

De har også ret til at blive underrettet, inden oplysningerne om Dem første gang videregives til tredjemand eller anvendes på tredjemands vegne med henblik på direkte markedsføring. De har ret til at gøre indsigelse mod en sådan videregivelse eller anvendelse.

Hvad kan jeg gøre, hvis der opstår problemer?

- For det første skal De underrette den **registeransvarlige** for databehandlingen og bede ham/hende træffe foranstaltninger.
- Hvis De ikke får noget svar, eller hvis De ikke er tilfreds med svaret, skal De **kontakte** den **databeskyttelsesansvarlige** i den berørte institution eller det berørte organ (listen over databeskyttelsesansvarlige kan findes på EDPS' websted).
- De kan også **indbringe en klage til EDPS**, som vil undersøge Deres klage og træffe de nødvendige foranstaltninger (se »Hvordan kan jeg indbringe en klage til EDPS?«).
- EDPS' afgørelser kan indbringes for Domstolen for De Europæiske Fællesskaber.

Nøgleord:

Behandling: enhver operation, som personoplysninger gøres til genstand for — med eller uden brug af elektronisk databehandling: indsamling, registrering, lagring, ændring, søgning, videregivelse, blokering osv.

Registeransvarlig: en administrativ enhed (f.eks. et generaldirektorat eller en enhed i Europa-Kommissionen) eller en person, der på en institutions eller på et organs vegne afgør, til hvilket formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af personoplysninger.

Yderligere oplysninger: Se venligst **databeskyttelsesforordningen** (Forordning (EF) nr. 45/2001 (EFT L 8 af 12.1.2001), som fastlægger en retlig ramme for behandling af personoplysninger i Fællesskabets institutioner og organer.

Hvilken rolle spiller de databeskyttelsesansvarlige?

Hver fællesskabsinstitution og hvert fællesskabsorgan udpeger en person som databeskyttelsesansvarlig. Den databeskyttelsesansvarlige sikrer på uafhængig vis, at den berørte institution/det berørte organ overholder sine databeskyttelsesforpligtelser.

Den databeskyttelsesansvarlige spiller en nøglerolle i forbindelse med informeringen af de registeransvarlige og de registrerede om deres rettigheder og forpligtelser og samarbejder med EDPS for så vidt angår overholdelse af databeskyttelsesforordningen.

Det er ham/hende, der indgiver anmeldelser til EDPS med henblik på forudgående kontrol.

I mange tilfælde fungerer han/hun som kontaktpunkt mellem EDPS og den registeransvarlige for behandlingen.

Den databeskyttelsesansvarlige fremkommer med nyttige baggrundsoplysninger i forbindelse med klager og oplyser om situationen i institutionerne og i agenturerne hvad angår overholdelse af forordningen.

EDPS og de databeskyttelsesansvarlige mødes jævnligt, enten bilateralt eller til møder i netværket af databeskyttelsesansvarlige.

Nøgleord

Databeskyttelsesforpligtelser: forpligtelser, der pålægges en person eller en administrativ enhed, der behandler personoplysninger. Dette omfatter pligten til at give visse oplysninger til den person, hvis personoplysninger behandles, at lette vedkommendes adgang til sine oplysninger og udøvelsen af andre rettigheder som f.eks. berigtigelse og sletning samt at sikre, at der er truffet passende sikkerhedsforanstaltninger.

Anmeldelse: forudgående underretning til den databeskyttelsesansvarlige om enhver behandling af personoplysninger, der finder sted i den pågældende institution eller det pågældende organ. EDPS skal underrettes om behandlinger, der kan indebære en risiko for personers rettigheder og friheder. Dette anses for at være en anmeldelse om forudgående kontrol.

Forudgående kontrol: en kontrol, som EDPS gennemfører for at undersøge, om behandlingen af følsomme oplysninger (dvs. oplysninger om helbredsforhold) respekterer de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i databeskyttelsesforordningen. Forudgående kontrol foretaget af EDPS formuleres som en udtalelse, hvori han kan henstille til den berørte institution eller det berørte organ at sikre overholdelse.

Databeskyttelsesforordningen: forordning (EF) nr. 45/2001 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne.

Hvordan kan jeg indbringe en klage til EDPS?

Hvem kan indbringe en klage til EDPS?

Enhver person, der føler sine rettigheder krænket, efter at en fællesskabsinstitution eller et fællesskabsorgan har behandlet personoplysninger vedrørende den pågældende selv, kan indbringe en klage til EDPS.

 Den behandling af personoplysninger, som nationale myndigheder eller private enheder har foretaget, falder uden for EDPS' kompetenceområde. Endvidere fungerer EDPS ikke som appelinstans for de nationale databeskyttelsesmyndigheder, og deres beslutninger kan således ikke appelleres til EDPS.

Hvordan kan en klage indbringes?

Klagen skal indbringes skriftligt (via e-post eller post) til følgende adresse:

European Data Protection Supervisor

Rue Wiertz 60

1047 Bruxelles/Brussel

BELGIQUE/BELGIË

edps@edps.europa.eu

Det er vigtigt at nævne alle relevante oplysninger og vedlægge de dokumenter, der er brug for til undersøgelsen.

Hvordan behandler EDPS klager?

I princippet behandles alle klager **fortroligt**.

Hvis en klage kan behandles, vil EDPS gennemføre en **undersøgelse**, hvis han mener, det er hensigtsmæssigt.

Hvis det er muligt, vil EDPS søge at finde en **mindelig løsning** mellem klageren og Fællesskabets berørte institution eller organ. Hvis dette ikke er muligt, vil beslutningen blive sendt til klageren og til den berørte institution/det berørte organ, der er ansvarligt for behandlingen af oplysninger.

EDPS' **tilsynsbeføjelser** er brede og går lige fra enkel rådgivning af den person, hvis oplysninger behandles, over **advarsel eller påtale over for** den pågældende institution til forbud mod behandling eller anlæggelse af en sag for **Domstolen for De Europæiske Fællesskaber**.

www.edps.europa.eu

Photo credits:

European Communities, page 4;

image100 Ltd., page 7;

iStockphoto, page 10;

Jupiterimages Corporation, page 3

Yderligere oplysninger om EU fås på internet via Europaserveren (<http://europa.eu>).

Bibliografiske data findes bagest i denne publikation

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2009

ISBN: 978-92-95073-51-7

doi: 10.2804/36230

© De Europæiske Fællesskaber, 2009
Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

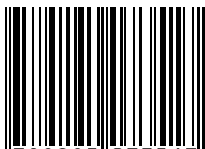
Printed in Germany

TRYKT PÅ IKKE-KLORBLEGET PAPIR

■ Publikationskontoret

ISBN 978-92-95073-51-7

9 789295 107351 7